

TÜRKİYE KİMYA SANAYİ MECLİSİ TOPLANTISI

Tarih	21 Ocak 2015
Saat	14.00
Yer	TOBB Sosyal Tesisler, Ankara
Toplam Katılım	85

Hazırlayan: Memduha YÖRÜK
TOBB Türkiye Sektör Meclisleri Müdürlüğü

T. Kimya Sanayi Meclisi ve Sanayi Odaları Meslek Komite Üyeleri Ortak İstişare Toplantısı, 21 Ocak 2015 tarihinde Birliğimiz ev sahipliğinde TOBB Başkan Yardımcısı Sn. Ender YORGANCILAR ve Meclis Başkanı Sn. Timur ERK'in başkanlığında gerçekleşmiştir. Toplantıya Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Sn. Ramazan YILDIRIM'ın yanı sıra çok sayıda üst düzey kamu kurumu yetkilisi katılım sağlamıştır. Toplantıda başta Chemport Kimya İhtisas Endüstri Bölgesi Projesi ve sektördeki yatırım yeri olanakları olmak üzere Ar-Ge kültürü ile gümrüklerde yaşanan sorunlar, ÖTV uygulamaları ve Dahilde İşleme Rejimi (DİR) konularını görüşülmüştür.

Gündem (1): Sektörde Yatırım Yeri Olanakları ve Chemport Projesi

TOBB Başkan Yardımcısı Sn. Ender YORGANCILAR toplantıda yaptığı açılış konuşmasında sanayiciler olarak bir sorun olduğunda hemen çözümünün istendiğini ancak bürokratik süreçlerin çoğu zaman neticeye ulaşmayı geciktirdiğini ifade etmiştir. Sn. YORGANCILAR, süreçlerin hızlı ilerleyebilmesi için değişen dünya düzenine paralel olarak mevzuat düzenlemelerinin de bu değişime ivedilikle uygun hale getirilmesinin gerekliliğinin altını çizmiştir.

Bu çerçevede toplantı da ilk olarak sektörde yatırım yeri yetersizliği ile Chemport Projesinin yaratacağı olanaklar aktarılmış ve projenin gelişim süreci hakkında detaylı bilgi paylaşılmıştır. Konu hakkında Müsteşar Yrd. Sn. Ramazan YILDIRIM, ülkemizin gelişmekte olan bir ülke olduğunu dolayısıyla altyapı sorununun çözülmesi amacıyla OSBlere alternatif olarak nitelik ve nicelik anlamında bir üst segmente geçilme çabasıyla endüstri bölgesi yaklaşımının geliştirildiğini ifade etmiştir. İlan edilmiş 3 endüstri bölgesi olduğunu da kaydeden Sn. YILDIRIM, Chemport Projesinin Bakanlığın gündemindeki en önemli projelerden biri olduğuna dikkat çekmiştir.

Meclis Başkanı Sn. Timur ERK ise konuşmasında, kimya sanayi olarak uluslararası ölçekte aktör olabilmek için mutlaka kıyıya gitmeleri gerektiğinin altını çizerek, bunun için zeytinliklerle ilgili tasarının yasalaşmasını beklediklerini ifade etmiştir. Sektör olarak ihracatta, geçen seneyi üçüncülükle kapattıklarını belirten Sn. Erk, ülke gelişmişlik düzeyi açısından kimya sanayinin çok önemli bir gösterge olduğunu kaydetmiştir. Chemport Projesi'nin önemi üzerinde duran Sn. ERK, Türkiye ekonomisinin dış ticaret açığının düşürülmesinde bu projenin önemli bir rol üstleneceğini aktarmıştır.

Toplantıda ayrıca projenin aşamaları ve gelişim süreci hakkında Meclis Üyesi Sn. Haluk ERCEBER tarafından detaylı bir sunum yapılmıştır. Sn. ERCEBER sunumu kapsamında Güney Marmara bölgesinde yapılması planlanan Chemport Projesi'nin öncelikli getirilerini sektördeki dış ticaret açığını azaltmak ve doğrudan yabancı yatırım girişini hızlandırmak olarak sıralamıştır. Küresel kimya kümelenme trendinde ki artışa karşın Türkiye'de henüz limanları olan bir kimya kümelenmesinin bulunmadığına da dikkat çeken Sn. ERCEBER, Chemport Projesinin Doğu Akdeniz ve Karadeniz bölgelerindeki ilk kimya kümesi olarak önemli bir pazar payına sahip olacağını belirtmiştir.

Sunumunda, proje için Rotterdam'daki yapılanmayı örnek veren Sn. Haluk ERCEBER, Port of Rotterdam benzeri bir plandan yola çıktıklarının altını çizmiş ve Türkiye ile Hollanda arasında bu konuda önemli bir işbirliğinin söz konusu olduğunu sözlerine eklemiştir. Sn. ERCEBER son olarak ticari iş planı ile tüm arazinin lokasyon seçimi ve masterplanının yapımına başlanmak üzere olduğunu, Chemport projesinin gelişim süreci için de ilgili bakanlıklardan oluşan bir teknik kurulun çalışmalarına başlayacağını ifade etmiştir.

Gündem (2): Sektörde Ar-Ge Kültürü ve İnovasyonun Önemi ile Ar-Ge Çalışmalarında Yaşanan Problemler

Toplantının ikinci gündem maddesi kapsamında sektörde yaşanan ara girdi ithalatının azalması hedefi çerçevesinde Ar-Ge çalışmalarıyla ileri teknoloji ürünlerin üretilmesinin önemi irdelenmiş ve mevcut uygulamaların eksik yanları tartışmaya açılmıştır. Özellikle kimya sektöründe Ar-Ge Merkezleri sayısının diğer sektörlerle göre azlığı gündeme getirilerek çalışan sayısı şartının 50'den 30'a düşürülme gelişmesinin dahi istenilen boyutta sektör için gelişim sağlayamadığı ifade edilmiştir. Konu hakkında değerlendirme de bulunan Sn. YORGANCILAR, sayı kısıtlaması nedeniyle AR-GE merkezlerinden yararlanabilen kesimin sınırlı olduğuna ve farklı bir tanımlama ile uygulamanın ülke bazında yaygınlaştırılması gerekliliğine vurgu yapmıştır.

En başarılı Ar-Ge projelerinin dar kapsamlı bir ekiple daha iyi yapıldığını kaydeden Meclis Üyesi Sn. Erol ÖZENSOY, istenildiği gibi sayı arttıkça bilginin gizliliğinin muhafaza edilmesinde zorluk yaşanacağını hatırlatmıştır. Ar-Ge projelerinde en önemli dar boğazın ithal edilen hammadde için uygulanan gümrük prosedürleri ve maliyetleri (laboratuvar ve ordino masraflarının yüksekliği) olduğunu da sözlerine ekleyen Sn. ÖZENSOY, CLP laboratuvarının da

zaman kaybetmeden bir an önce kurulmasının ülkemiz için önemine dikkat çekmiştir. İnovatif Ar-Ge kavramından da bahseden Sn. ÖZENSOY üretilen malzemelerin kullanımının teşvik edilmesi gerektiğinin de altını çizmiştir. Kamu İhale Kurumun yayınladığı yerli ürün için %15 fiyat avantajının uygulanacağı “Orta ve Yüksek Teknoloji Sanayi Ürünleri Listesi”nde yer alan yanlışlıklardan da bahseden Sn. ÖZENSOY Ar-Ge ve Ür-Ge kavramının teşvik sistemi içinde net ayrımının kamu kurumları tarafından yapılamadığına vurgu yapmıştır.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’ndan toplantıya katılan Daire Başkanı Sn. Mehmet MADENCAN ise Ar-Ge Merkezlerinde çalışan sayısının 50 den 30’a düşürülmesi ile AR-GE Merkezi sayısının 168’e çıktığını farklı sektörler için farklı uygulamalara gidilmesi önerisine de sıcak bakıldığını kaydetmiştir.

Gündem (3) : Gümrüklerde Yaşanan Sorunlar ve Dahilde İşleme Rejimi (DİR)

Toplantının bir sonraki gündem maddesi kapsamında sektör temsilcileri tarafından gümrük sisteminde yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri gündeme getirilmiştir. Dahilde İşleme Rejimiyle ilgili son dönemlerde gümrüklerde ciddi şekilde testler ve tetkikler başlandığına işaret eden Meclis Başkan Yrd. Sn. Murat AKYÜZ, kontrole karşı olunmadığını ancak sürecin yavaş ilerlemesinin üretim kapasitesinin yavaşlamasına, hatta ihracatların olumsuz yönde etkilenmesine neden olduğunu açıklamıştır. Özellikle solvent ithalatında gümrük işlemlerinin uzamasının ihracat bağlantılarında ciddi cezalar getirdiğini ve siparişlerin zamanında karşılanamaması konusunda firmaları zor durumda bıraktığı aktarılmıştır.

Antrepolarında getirilen düzenlemeler sonucunda tır üstü ithalata izin verilmediği ve bu durumda ekstra nakliye maliyetine neden olduğunun ifade edildiği toplantıda antrepolarında ardiye fiyatları arttığına, kopya evrakla işlem yapılmadığına ve dolayısıyla süreçlerin gereksiz yere uzatıldığına da değinilmiştir. DİR kapsamında ilgili ihracat beyannameleri geç kapandığından kapatmaların yavaşlığından da bahsedilen toplantıda dünyanın hiçbir yerinde uygulamada olmayan konşimento bedelinin de yarattığı ek maliyet gündeme getirilmiştir. Hızlı işlem yapılabilmesi adına laboratuvara gitmeyi engelleyici yerde denetimin sağlanmasının da önerildiği toplantıda gümrük idarelerince risk almak istenmemesi adına bazı kimyasalların (ksilen vb.) gümrüklerde ÖTV kapsamına alındığı da kaydedilmiştir.

Konu hakkında Ekonomi Bakanlığı’ndan Daire Başkanı Sn. Recep ASLAN Dahilde İşleme Rejiminin esasen bir gümrük rejimi ve ihracata hizmet eden bir enstrüman olduğunu ve ihracatın %46’sının DİR kapsamında yapıldığını belirterek sözlerine başlamıştır. Türkiye’de üretimi teşvik etmek, mümkün olan en fazla sayıda yerli katkı oranını artırmak üzere DİR’in belge düzenleme bağlamında suüstimallerini azaltmak için bir takım mekanizmalar üzerinde çalışıldığını da ekleyen Sn. ASLAN Gümrük ve Ticaret Bakanlığı’nında gümrük işlemlerinde fiili uygulamasıyla birlikte uygulanan bir sistemin söz konusu olduğunu ifade etmiştir.

Sn. ASLAN konuların çok kapsamlı ve zamanın yetersiz olması sebebiyle DIR ve gümrük sorunları özelinde bir toplantı ile konuların sektör özelinde irdelenmesinin faydalı olacağını düşündüğünü kaydetmiştir. Sn. YORGANCILAR'ın da yönlendirmeleriyle söz konusu toplantının yine Birliğimiz ve Meclisimiz ev sahipliğinde gerçekleşmesine karar verilmiştir.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Daire Başkanı Sn. Erkan ERTÜRK ise DIR altında yapılan denetimlerin azaltılması hususunda Ekonomi Bakanlığı tarafından başlatılan süreç içinde gümrük idaresi olarak muayene işlemlerini yerine getiren birim olduklarına, sorunun tüm denetimlerin gümrük kapısında yapılmasından kaynaklandığına dikkat çekmiştir. Bakanlık olarak sektörün sıkıntılarına her daim kulak verdiklerini ve olabildiğince gerekli düzenlemelerin sağlandığına işaret eden Sn. ERTÜRK, sektörden gelen talepler üzerine de tek bir teminat mektubu ile işlem yapılmasının mümkün hale getirildiğini hatırlatmıştır.

Gümrük idaresinin yapması gereken asıl denetimin tarife, menşei ve kıymet denetimi olduğunu vurgulayan Sn. ERTÜRK diğer kurumların istediği denetimler nedeniyle gümrük idaresinin üzerinde çok büyük bir iş yükü artışı olduğunu ve dolayısıyla sürecin uzadığını ifade etmiştir. Sn. ERTÜRK bu sorunun aşılması için eleman sayısının son 2 -3 sene de 8 binden 15 bine çıktığının da altını çizerek her türlü denetimin toplandığı bir yerde bu tip sorunların yaşanmasının kaçılmaz olduğunu ancak her türlü iyi niyetin gösterilmeye çalışıldığını belirtmiştir. Konu hakkında Sn. Dr. Mehtap PAUL denetimde kullanılan laboratuvarların çok iyi donatılmış cihazlarla dolu olduğuna atıfla bu alanda 30 milyon liralık yatırım yapıldığına ve mevcutta 350 kalem cihazla çalışıldığına dikkat çekmiştir.

Gündem (4): 24/08/2011 tarihli ve 28035 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan "Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği" nde "bedelsiz şartı aranmaksızın" ibaresinin iptali

Toplantıda ayrıca "Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği" çerçevesinde Belediyeler Birliği'nin ambalaj atıklarının "bedelsiz şartı aranmaksızın" ifadesini mahkemeye götürmesi sonucunda Danıştay'ın Haziran ayında verdiği bir karar ile ambalaj atıklarının bedelsiz toplanmaya başlanmasının yarattığı sorunlar ifade edilmiştir. Ekonomik değeri bulunan atıkların Çevre İl Müdürlüklerine verilen talimat neticesinde yeniden bedelsiz toplanmasının sanayiciye ciddi mali yük getirdiği hususunda tüm sektör temsilcileri hem fikirdir, toplantıda bu uygulamanın değiştirilmesi yönünde görüş alış veriş yapılmıştır.

Konu hakkında Meclis Üyesi Sn. Neşe ERİŞ genel gelişmeler hakkında bilgi vermiş ve bir düzenleme ile ambalaj atıklarının tanımının değiştirilip farklı bir statüde değerlendirilerek Yönetmeliğin revize edilmesi yönündeki sektör talebini iletmiştir.

Geri dönüşüm lisansı olan firmalara direkt alım hakkı tanınması ve işlem den geçirilmesi gerekmeyen üretim atıklarının ya da temiz ek tip ürünlerin direkt geri dönüşüme verilmesi de öneriler arasında yer almıştır.

Sektörün görüşlerinin Birliğimiz kanalıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığına iletilmesine karar verilmiştir. (Söz konusu resmi yazışma iletilmiştir.)

Gündem (5): Kimya ve boya sanayisinin temel girdilerinin başında olan solvent ithalatında teminat mektubu çözümleri ile ETÇS ve ÖTV uygulamalarında yaşanan problemler ve çözüm yolları

EBSO meslek komite üyelerinin aktarımları kapsamında; solvent ithalatında alınmakta olan ÖTV vergisi ve teminat mektupları uygulamalarında çok ciddi problemler bulunduğu kaydedilmiş ve vergi aslının 131 katının teminat mektubu olarak alınmakta olduğu ve çözümünün çok uzun zaman alan vergi incelemesi sonunda yapıldığı ifade edilmiştir. Bu sorunun çözümü için getirilen "Erken Teminat Çözüm Sertifikası" uygulamasında ise herhangi bir kolaylığın henüz başlamadığı ifade edilmiştir. Diğer taraftan ETÇS şartları orta ve küçük ölçekli işletmeleri kapsamamakta olduğu ve bu durumun özellikle KOBİ'ler için önemli bir sorun olarak değerlendirildiği vurgulanmıştır.

Konu hakkında Sn. YORGANCILAR, EBSO'da Gelir İdaresi Başkan Yardımcısı Sn. Şinasi CANDAN'ın katılımlarıyla gerçekleştirilen ÖTV Sorunları başlıklı toplantıya atıfta bulunarak sektörün yeni düzenlemeler hususunda ki beklentilerini dile getirmiştir. Toplantıya açıklamada bulunmak üzere katılım sağlayan Gelir İdaresi Başkan Yrd. Sn. Ersin SAKLAR konu hakkında bazı kapsamlı çalışmalar yürütüldüğünü ve sektörün taleplerinin de bu çerçevede değerlendirileceğini kaydetmiştir.